

2006 – ГОДИНА НА НАДЕЖДИ И ТРЕВОГИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Атанас Папаризов

Изминалата 2005 г. бе изпълнена с важни събития за Европейския съюз. Някои от тях допринесоха за неговото по-нататъшно успешно развитие, други породиха известни тревоги. Могат да се открият четири от европейските теми през 2005 г., които оказаха особено силно влияние върху развитието на Европейския съюз: прекъсването на процеса на ратифициране на Европейската конституция, решенията в полза на по-нататъшното разширяване на Съюза, резултатите от прегледа на изпълнението на Лисабонската стратегия, приемането на финансовата рамка на ЕС за периода 2007–2013 г.

I. Европейската конституция, или по-точно Договорът за създаване на Конституция за Европа, стана факт на 29.10.2004 г. За създаването на Конституцията бяха положени големи усилия и очакванията бяха, че след толкова внимателно извършената подготовка и след постигнатия консенсус ратификацията ще бъде бърза и успешна. Действително, още през 2004 г. Договорът за създаването на Конституцията бе ратифициран от парламентите на Унгария и Литва. През периода януари – май 2005 г. последваха ратификации в Словения, Италия, Гърция, Австрия, Испания и Германия. На 29.05.2005 г. настъпи обаче поврат в процеса на ратификация. На този ден във Франция се проведе референдум и ратификацията на Конституцията бе отхвърлена с 55% от гласувалите. Гласували бяха 69% от френските граждани с право на глас. Само няколко дни след това – на 1.06.2005 г. – в Холандия последва ново „не“. Този път отрицателният вот бе на 61,5% от участвалите в референдума, които представляваха 63,3% от имащите право на глас холандци.

След двата негативни вота във Франция и в Холандия ратификацията на Конституцията продължи в някои страни членки на ЕС. В други обаче тя бе замразена и като цяло се стигна до разбирането, че е необходим сериозен диалог с гражданите на Съюза, преди да се реши окончателно въпросът с бъдещето на Европейската конституция.

Това е една нова ситуация в Европейския съюз. Тя предизвиква известна тревога за бъдещето на Съюза. Има например опасения, че може да възникнат две отделни интеграционни общности, едната от които да се развива с по-голяма скорост от другата и да има по-амбициозна крайна цел. Но повечето наблюдатели са оптимисти, че до разкол няма да се стигне. Преобладава мнението, че една дискусия за Конституцията и за бъдещето на Европа ще бъде полезна и ще завърши успешно с приемането с консенсус на един нов документ. Освен това дискусията ще допринесе за задълбочаване на процеса на прозрачност и на демократизация на европейските институции.

II. Що се отнася до разширяването на ЕС, то преди всичко трябва да се отбележи, че от правна гледна точка няма връзка между този процес и приемането на Европейската конституция. Това особено важи за България и Румъния, чието приемане в ЕС е неразделна част от започналото вече през 2004 г. пето разширение на Съюза. Дейността на европейските институции след петото разширение е ясно дефинирана в Договора от Ница при Европейски съюз, наброяващ 27 държави членки (сегашните 25 членки плюс България и Румъния). Договорът от Ница е в сила от 01.02.2003 г. и в него са посочени всички подробности, засягащи участието на България и Румъния в работата на европейските институции. Така че с или без Европейската конституция Европейският съюз може да приеме България и Румъния.

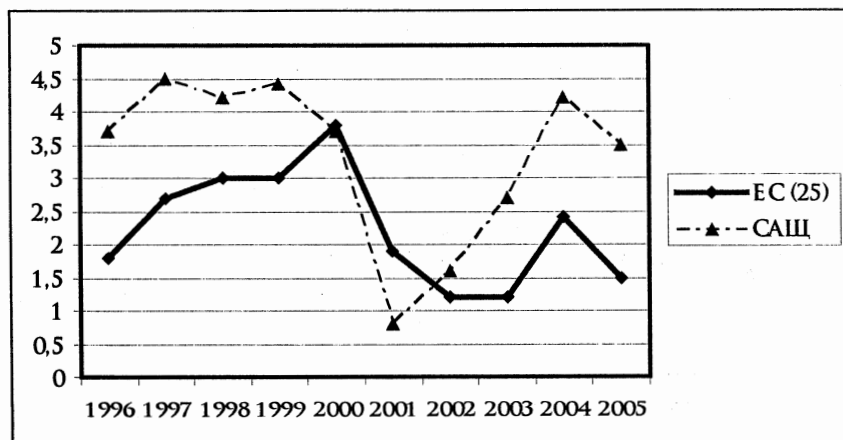
Подписването на 25.04.2005 г. в Брюксел на Договора за присъединяването на Република България и Румъния към ЕС бе закономерен акт след повече от 10 години на асоциирано членство и 5 години на преговори и никой не поставя под съмнение предстоящото пълноправно членство на тези две страни

в ЕС. Въпросът, който се дискутира, е дали Европейският съюз да приложи отлагателната клауза в Договора за присъединяване, която дава възможност членството да се отложи с една година. Решителността на цялото българско общество да изпълни докрай критериите за членство в ЕС ни дават увереност, че отлагане няма да има и Република България ще се присъедини към ЕС на 01.01.2007 г.

Същевременно обаче не бива да се пренебрегва и въздействието, което могат да оказват върху политиките в страните членки отрицателните настроения на обществеността относно перспективата да има един непрекъснато разширяващ се Европейски съюз, с непрекъснато усложняваща се система за управление, която и в момента е достатъчно сложна и заплетена. Обнадеждаващо е все пак, че 2005 г. даде ясен сигнал в полза на по-нататъшното разширяване на Съюза. Започнати бяха преговорите за присъединяване с Турция и Хърватска, а Македония получи статут на страна кандидатка за членство в ЕС.

III. През 2005 г. се навършиха пет години от приемането на Лисабонската стратегия на Европейския съюз. През 2000 г., в началото на новия век, на Европейския съвет в Лисабон европейските лидери си поставиха амбициозна задача до 2010 г. Европейският съюз да стане един от най-динамично развиващите се региони на света с конкурентоспособна икономика, основаваща се на знанията.

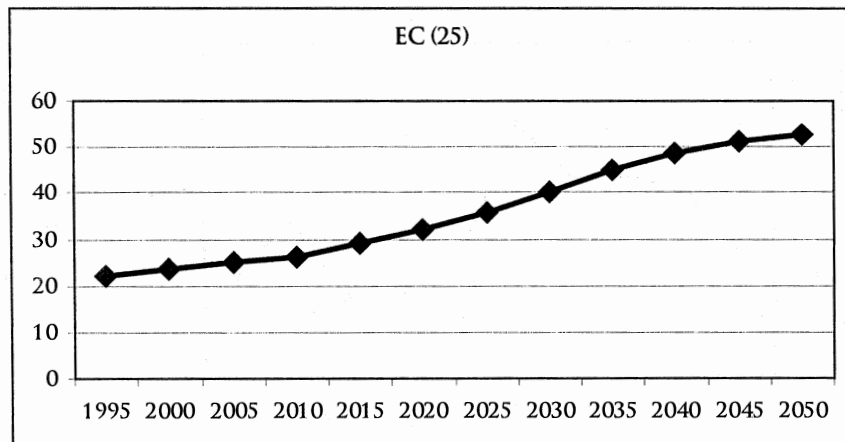
По-специално – става въпрос да се преодолее изоставането по отношение на САЩ, което се наблюдаваше в края на миналия век. Както личи от фиг.1, това изоставане засега не е преодоляно. Темповете на годишен растеж на БВП (показани по вертикала на графиката в проценти) на САЩ през последните 10 години са средно с около 1,5 пункта по-високи от тези в ЕС. Изключения представляват само първите три години от новия век и най-вече 2001 г., когато САЩ преживяха терористичен удар.

Фиг. 1. Темпове на годишен растеж на БВП на САЩ и ЕС (1996–2005)

Макар причините за това относително изоставане на ЕС спрямо САЩ да са различни, има някои от тях, които бяха забелязани още през 2000 г. и отново бяха посочени през ноември 2004 г. в специален доклад на експертна група, начело с бившия холандски министър-председател г-н Вим Кок. Те са: относителното изоставане в научно-развойната дейност; застаряването на населението и поради това съкращаване на числеността на хората в трудоспособна възраст, създаващи национален доход; незавършеността на европейския вътрешен пазар и по-специално в областта на свободното предоставяне на услуги.

Ето и някои факти: през 2004 г. ЕС (25) е похарчил за научно-развойна дейност 1,9% от брутния си вътрешен продукт (БВП). През същата година САЩ са похарчили за научно-развойна дейност 2,9% от своя БВП, а Япония – 3,2%. Що се отнася до проблема със застаряването на населението, той най-добре личи от графиката на фиг.2, която показва данните и прогнозата за съотношението в проценти на населението на ЕС на възраст над 65 години спрямо населението на ЕС в трудоспособна възраст (15–64 години).

Фиг. 2. Застаряването на ЕС (1995–2050)

При тази ситуация както докладът на г-н Кок, така и широката дискусия, която се проведе в ЕС през 2005 г., показаха, че изходът е единствено в генериране на по-висок ръст на икономиката чрез по-голяма норма на заетост на трудоспособното население и чрез по-ефикасни инвестиции за развитието на човешкия капитал. По този начин ще се постигнат както социалните, така и демографските и екологични цели на Лисабонската стратегия.

IV. Но за да се постигне по-висок икономически ръст чрез повишаване на конкурентоспособността, важно значение има и за какво ще се изразходват средствата, акумулирани чрез обществените бюджети на страните членки и на Съюза като една отделна общност.

Макар бюджетът на ЕС да акумулира само малко повече от 1 процент от брутният национален продукт (БНП) на страните членки на ЕС, това все пак са 862 млрд. евро за следващия планов период 2007–2013 г. След сложни преговори през декември 2005 г. най-сетне бе фиксирана финансовата рамка за посочения период. Тя не е идеална, защото е плод на един сложен компромис, който трябва да удовлетворява всички страни членки на Съюза, но дава явна насока за развитие на Съюза. Както се вижда от приведените в табл. 1 данни, новата финансова рамка запазва като цяло

Общ вид на новата финансова перспектива 2007–2013 г.
(Данните са в млрд. евро по цени през 2004 г.)

Пости задължения за финансиране	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Общо 2007–2013
1. Устойчив растеж	51,090	52,148	53,330	54,001	54,945	56,384	57,841	379,739
<i>1а Конкурентоспособност за растеж и заетост (социална политика)</i>	8,250	8,860	9,510	10,200	10,950	11,750	12,600	72,120
<i>1б Кохезия за растеж и заетост (регионална политика)</i>	42,840	43,288	43,820	43,801	43,995	44,634	45,241	307,619
2. Съхраняване и управление на природните ресурси	54,972	54,308	53,652	53,021	52,386	51,761	51,145	371,244
в т. ч.: разходи за регулиране на пазара и директни плащания (аграрна политика)	43,120	42,697	42,279	41,864	41,453	41,047	40,645	293,105
3. Гражданство, свобода, сигурност и правосъдие	1,120	1,210	1,310	1,430	1,570	1,720	1,910	10,270
<i>3а Свобода, Сигурност и Правосъдие</i>	0,600	0,690	0,790	0,910	1,050	1,200	1,390	6,630
<i>3б Гражданство</i>	0,520	0,520	0,520	0,520	0,520	0,520	0,520	3,640
4. ЕС като глобален актьор	6,280	6,550	6,830	7,120	7,420	7,740	8,070	50,010
5. Администрация	6,720	6,900	7,050	7,180	7,320	7,450	7,680	50,300
6. Компенсации	0,419	0,191	0,190					0,800
Общо постигнати задължения като процент от БНП	120,601 1,10%	121,307 1,08%	122,362 1,06%	122,752 1,04%	123,641 1,03%	125,055 1,02%	126,646 1,00%	862,363 1,045%
Общо очаквани плащания като процент от БНП	116,650 1,06%	119,535 1,06%	111,830 0,97%	118,080 1,00%	115,595 0,96%	119,070 0,97%	118,620 0,94%	819,380 0,99%
Неизползван марж Собствени средства на ЕС като дял от БНП	0,18% 1,24%	0,18% 1,24%	0,27% 1,24%	0,24% 1,24%	0,28% 1,24%	0,27% 1,24%	0,30% 1,24%	0,25% 1,24%

Как Европейският съюз се готви да отговори на предизвикателствата през новата 2006 г.?

За да се отговори на този въпрос, трябва да се анализират плановете на европейските институции и преди всичко Работната програма за 2006 г. на Европейската комисия – органът, който има законодателната инициатива в ЕС.

Процесът, който най-силно определя политиките на Съюза в началото на новия век, е глобализацията. Европейският съюз трябва да реагира на новите предизвикателства чрез по-пълното разкриване и използване на своя потенциал, създавайки по-висока производителност на факторите за производство. Същевременно, в светлината на проблемите около приемането на Европейската конституция, става ясно, че са необходими нови подходи, за да се убедят европейските граждани в необходимостта от укрепване и развитие на обединена Европа. Европейските институции трябва ясно да демонстрират, че Европейският съюз работи за интересите на гражданите, че провежда линия на глобална конкурентоспособност в интерес на гражданите, че защитава европейските производители наравно с правата и свободите на отделната личност.

На фона на посочените по-горе изисквания и като се отчита глобалната опасност от тероризъм, довела през 2005 г. до атентатите в Лондон, Работната програма на Европейската комисия през 2006 г. е съсредоточила усилията на Съюза върху пет основни области: *благосъстояние, солидарност, сигурност, утвърждаване на Европа като глобален партньор и развитие на доброто законотворчество.*

А. През 2006 г. в центъра на вниманието на Европейския съюз ще бъдат въпросите на икономическия ръст и заетостта, чрез които трябва да се осигури *повишаването на благосъстоянието.* От страна на Европейската комисия ще бъдат инициирани главно мерки за създаване на стабилно европейско законодателство, за формиране на добра бизнес-среда, за повишаване на квалификацията на работниците и на предприемачите.

Предвижда се създаването на Европейски институт за технологии (ЕИТ), който да играе ролята на координационен център

в глобалното съревнование на идеи. Ще приключи подготовката за пускането в действие на новата рамкова програма за научни изследвания 2007 – 2010 г. В контекста на инициативата i-2010 предстои обсъждане на план за действие по програмата „електронно правителство“.

По-нататъшни действия ще бъдат предприети за пълноценното функциониране на единния европейски вътрешен пазар, особено на сегмента, свързан със свободното предоставяне на услуги. Ще бъдат разгледани конкретни браншови предложения за развитието на единния пазар на пощенските услуги, обществените поръчки, клиринга и сегмента на ценни книжа, банковите услуги.

През 2006 г. Европейският парламент ще обърне особено внимание на мобилността на работната сила в ЕС. Ще се търсят пътища за насърчаване на движението на квалифицирани работници в рамките на Съюза. 2006 г. е годината, когато 12-те страни членки на ЕС, които въведоха временни ограничения за притока на работници от „новите“ страни членки, трябва да решат дали ще запазят тези ограничения, или ще освободят трудовия си пазар за новото попълнение на Съюза. През 2006 г. Европейският парламент ще настоява и за окончателно решаване на въпросите около трансфера на пенсионни права в рамките на ЕС.

Ще продължи разработването на новата фаза на трансевропейските мрежи и ще стартира инициатива за по-рационалното използване на товарния жп транспорт. В областта на енергетиката ще се обърне специално внимание на т. нар. чисти въглища и на възстановимите енергийни източници.

Б. Солидарността е свързана с мерки за подобряване на качеството на живот на гражданите на Европейския съюз и с реализиране на споделената отговорност за опазването на околната среда.

Европейската комисия ще извърши задълбочен анализ на причините за застаряването на населението на ЕС и ще представи през 2006 г. резултатите от този анализ на европейската общественост за провеждане на дискусия по мерките, които трябва да бъдат предприети. Един от подходите към проблема е ефективното управление на миграционните процеси. Това е въпрос, кой-

то не търпи отлагане, защото миграцията може както да допринесе за намаляване на демографския натиск върху пазара на труда и социалната система, така обаче и да задълбочи проблемите при слаба социална интеграция на имигрантите. Комисията ще търси оптималното съчетание между потребностите на трудовия пазар на ЕС и проблемите на интеграцията на имигрантите.

Както и през предишните години, и през 2006 г. в центъра на вниманието е опазването на околната среда. Европейската комисия ще положи значителни усилия за успешно приключване на многостранните преговори за промените в климата и за поемане на нови задължения по Протокола от Киото и след 2012 г. Ще се въведат мерки за привеждане на въздушния транспорт в съответствие със схемата за търговия с емисии и за намаляване на емисиите на въглероден диоксид от автомобилите.

За устойчиво управление на природните ресурси се предвижда продължаване на реформата в общата селскостопанска политика на ЕС. Промените, свързани с прехода от гарантирани интервенционни цени към субсидиране на доходите на селскостопанските производители, ще се разпрострат най-напред върху сектора на плодовете и зеленчуците, а след това и върху чувствителния сектор на вината. Освен това се планират мерки за насърчаване на енергийната ефективност, развитието на биогоривата, за съхраняване на биоразнообразието в природата, за намаляване на замърсяването на почвите с пестициди и за по-активна борбата със замърсяването на въздуха.

Европейската комисия ще извърши подробен анализ на трудовото законодателство на страните членки с цел да се идентифицират най-неотложните въпроси за решаване на ниво ЕС и на национално ниво. От страна на Европейския парламент, Съвета и Комисията ще се приемат още по-радикални мерки в областта на равенството между половете и здравословните и безопасни условия на труд. Предвиждат се също така мерки за укрепване на координацията в социалната област и за стартиране на сътрудничество в здравеопазването и дългосрочните социални грижи. През 2006 г. специално внимание ще се обърне на защитата на правата на децата. Ще се търсят решения по нови трансгранични въпроси в областта на гражданското правораздаване.

В. Сигурността е акцент, който е особено актуален след атентатите в Мадрид и Лондон. Тероризмът е неотслабваща заплаха за цяла Европа. През 2005 г. Европейският съюз прие План за действие от Хага за превантивни действия против тероризма. Европейската комисия възнамерява да следва през 2006 г. този план, по-специално чрез законодателни инициативи, насочени към прекъсване на финансирането на терористите, подпомагане на жертвите на терористични актове и подобряване на сътрудничеството между полицейските органи.

През 2006 г. ще се засили работата на Европейската комисия и в борбата с организираната престъпност. Предвидено е да се работи за създаване на ефикасна информационна система между компетентните органи на страните членки на ЕС, съдържаща архив от досиета, както и да се направи изчерпателен преглед на сигурността на мрежата Интернет. Ще се положат нови значителни усилия за техническо подпомагане на държавите, охраняващи външните граници на Съюза. Ще се актуализират и консолидират действащите нормативни актове в областта на визовата политика и митниците.

Към въпросите на сигурността на европейските граждани се отнасят и безопасността на храните, сигурността на транспорта, на комуникационните мрежи и информационните системи. Европейската комисия ще засили през 2006 г. капацитета си в областта на гражданската защита и ще развие нов капацитет за бързо реагиране, който ще може да бъде използван в случаи на природни катаклизми, аварии и кризи.

Г. През 2006 г. Европейският съюз ще се изявява все по-активно като *глобален партньор*. Основните направления на външните отношения са: плавно разширяване, добросъседски връзки, борба с бедността и глада в слабо развитите страни, по-голяма глобална конкурентоспособност на европейските производители.

Преди всичко Европейският парламент, Съветът и Комисията ще съдействат на процеса на разширяване по отношение на присъединяващите се страни и страните кандидатки и на стабилизирането и асоциирането на страните, желаещи да се кандидатира за членство в ЕС на един по-късен етап. Политиката на добросъ-

седство ще бъде друг основен акцент във външните отношения на Съюза. Тя ще бъде засилена с няколко нови плана за действие по отношение на страни от Каспийския и Средиземноморския басейн. Комисията ще подготви почвата за ново институционално споразумение с Русия и Украйна, включително споразумение за свободна търговия с Украйна.

Европейският съюз ще бъде двигател на политиката за развитие, главно по отношение на страните от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн, подписали Споразумението от Котону, както и по отношение на разширяването на партньорството с цяла Африка в двете приоритетни области – управление и инфраструктура. Съдействието в областта на реконструкцията и политическия преход ще навлезе в нов етап, сътрудничеството в Ирак ще се разшири, както и подкрепата за развой на събитията в Газа и на Западния бряг и по отношение на дейностите в Афганистан.

Външното измерение на конкурентоспособността ще се развива чрез препоръки и предложения за нормативни актове в областта на външната търговия и свързаните с нея области – инвестиции, интелектуална собственост, устойчиво развитие. Ще се извърши преглед на състоянието на търговските отношения с основни търговски партньори, преди всичко с Китай. Европейската комисия ще се стреми да развие многостранния подход към устойчивото развитие в цял свят чрез разработване на политическа рамка за действие по отношение на глобалните обществени блага като горите и водите.

Д. През 2003 г. трите основни европейски институции – Европейският парламент, Съветът на ЕС и Европейската комисия, приеха общ документ, озаглавен „По-добро законодателство за растеж и работни места в Европейския съюз“¹. В този документ акцентите за постигане на *добро законодателство* се поставят върху последователността в провежданите политики, контрола върху качеството на нормативните актове и последователната оценка „от долу на горе“ на въпросите, които са предмет на регламентиране. Въвежда се интегрирана оценка на въздействието,

¹ Better Regulation for Growth and Jobs in the European Union (SEC(2005) 175).

набляга се на стриктното спазване на субсидиарността и пропорционалността, прозрачността и отчетността при приемането на нормативните документи и взимането на решенията.

През 2006 г. трите основни европейски институции, участващи в законодателния процес на ЕС, ще продължат своята работа по реализацията на посочения по-горе проект. В духа на дебата около бъдещето на Европа специално внимание ще се обърне на обществените консултации. Ще се разработят методи за използване на колкото се може по-голям набор от средства, за да се въвличат гражданите на Европейския съюз непосредствено в процеса на взимане на решения.

Основна грижа остава и защитата на финансовите интереси на Съюза. Ще продължи работата по опростяване на нормативните актове и процедурите на взимане на решения.

Кои са най-важните документи на Европейския съюз от гледна точка на тяхното въздействие върху Република България?

- Обобщеният доклад и пълните мониторингови доклади на Европейската комисия и съответните резолюции и решения на Европейския парламент и на Съвета на ЕС за България и Румъния. Те ще дадат отговор на въпроса дали присъединяването ни към ЕС ще стане на 01.01.2007 г. или ще бъде отложено с една година;
- Документите, свързани с развитието на политиката на разширяване на ЕС по отношение на нашите съседи Турция, Хърватия, Македония, а също така и развитието на процеса на асоцииране и стабилизиране по отношение на Сърбия и Черна гора и Босна и Херцеговина.
- Решението на Съвета на ЕС по стратегическите насоки на Общността в политиката на икономическа, социална и териториална кохезия. То ще изиграе съществена роля за нашата страна, която очаква силни положителни импулси от структурните фондове на ЕС.
- Промените в директивите, политиките и принципите на новия подход при отстраняването на техническите бариери пред свободното движение на стоките в единния вътрешен пазар

на ЕС. Те ще внесат по-голяма яснота по отношение на акредитацията, оценката на съответствието, наблюдението на националните пазари, механизма на прилагане на предпазната клауза – въпроси от първостепенна важност и за включването на нашата страна в единния вътрешен пазар на ЕС.

- Планът за действие на ЕС за енергийна ефективност и Зелената книга на Европейската комисия за сигурна, конкурентоспособна и устойчива енергийна политика за Европа. Тези документи ще помогнат за развитие на енергоспестяващите технологии и за по-добра ориентация на българската енергетика към перспективните направления за развитие.
- Регламентът за изменение и допълнение на общата организация на пазара за пресни и преработени плодове и зеленчуци и съобщението относно реформата на общата организация на пазара на вино. Тенденцията, за която трябва да се подготвят нашите производители, е намаляване на финансовата и регулативната намеса на ЕС.
- Зелената книга на Европейската комисия за развитието на трудовото законодателство ще стартира широк дебат с цел да се формулират основни тенденции в еволюцията на трудовото право и да се идентифицират най-важните и неотложни проблеми в тази област. Този дебат ще окаже съществено влияние и върху развитието на българското трудово законодателство през следващите години.
- Зелената книга на Европейската комисия за нормативната рамка за защита на потребителите ще даде важен положителен сигнал за гражданите и за организациите, свързани със защитата на потребителите у нас. Фирмите ще трябва да положат допълнителни усилия, за да могат да се адаптират към новите по-строги изисквания на ЕС.
- Създаването на Европейски институт за равенството на половете ще помогне в борбата на ЕС против дискриминацията по полов признак.
- Ревизията на Директивата за националните максимално допустими лимити за емисиите на някои замърсители на

въздуха ще допринесе за по-добра защита на населението от известни рискове за здравето. Българските фирми ще трябва своевременно да се адаптират към новите, по-строги критерии, които се очаква да бъдат въведени.

- От гледна точка на бъдещите функции по охрана на външните граници на Съюза положително въздействие ще има регламентът за финансиране на екипи от национални експерти на държавите членки за оказване на техническа и оперативна помощ на отделни страни като България.
- Предлаганите решения за компютризирана система за обмен на информация по наказателните присъди и за създаване на Европейска правоприлагаща мрежа за борба срещу тероризма (LEN) ще увеличат вътрешната сигурност в ЕС и у нас.
- Анализ на Европейската комисия за външните аспекти на конкурентоспособността и за по-нататъшното развитие на стратегията за достъп до външните пазари ще спомогнат за по-пълно използване на преимуществата от глобализацията от страна на европейските, в това число и на българските, производители и търговци.

Какво ние трябва да направим, за да сме в синхрон с акцентите в дейността на ЕС?

1. Намеренията на Европейския парламент за 2006 г., Работната програма на Европейската комисия и посочените приоритети в работата от Австрия и Финландия, страните, които ще председателстват Съвета на ЕС през 2006 г., дават ясен сигнал – ще продължи доразвитието на утвърдилите се вече в Европейския съюз ценности и принципи, свързани със свободата и демокрацията, човешките права, върховенството на закона, недопускането на дискриминация, солидарността, социалното приобщаване, устойчивото развитие. В този дух ще се търси и обществен диалог по въпроса за Европейската конституция.

По-високите критерии в областта на недискриминацията и социалната интеграция, в областта на околната среда, защитата на потребителите, ще означават обаче и по-големи отговорности

за българските производители, търговци, потребители, за цялото българско общество.

Ето защо първият извод, който се налага, е, че трябва да продължат усилията за ефективно прилагане на приетите закони и други нормативни актове, гарантиращи недискриминацията по полов, расов, етнически и друг признак. По-голямо внимание трябва да се отдели на социалната интеграция на групите в неравностойно положение. На тази база трябва да се води диалог за демократичните принципи и норми, които се гарантират с Европейската конституция.

2. Вторият основен извод е, че ще се засилят действията по реализацията на Лисабонската стратегия на ЕС от 2000 г. за превръщане на Европейския съюз в най-динамично развиващ се регион на света. В центъра на вниманието ще бъдат икономическият растеж, заетостта, демографските проблеми.

В най-голяма степен надеждите за ускорен растеж са свързани с ефикасното използване на човешкия капитал, с който разполага ЕС, и с по-пълно използване на предимствата на единния вътрешен пазар на Съюза.

Това е насока на развитие на ЕС, която напълно съвпада с интересите на нашата страна за чувствително повишаване на благоденствието чрез иновации и висока производителност на труда. Но тази стратегия означава, че през следващите години трябва да се предприемат решителни действия на законодателната и изпълнителната власт за реформиране и развитие на българското образование, наука, здравеопазване.

3. Следващият важен за нас извод е свързан с развитието на външните отношения на Европейския съюз. През 20⁰⁶ г. за нас, разбира се, най-важните събития са появата на новия мониторингов доклад на Европейската комисия, съответните решения на Съвета на ЕС и на Европейския парламент, които трябва да открият пътя за приключването на присъединителния процес. Но за нашата страна от голямо значение е и друг един факт, а именно, че югоизточното направление във външните отношения на ЕС се оформя като водещото направление в политиката на

разширяване и на добросъседство за години напред. Фактът, че през 2005 г. три балкански държави – Турция, Хърватска и Македония, направиха важни крачки към пълноправно членство в ЕС, потвърждава този извод. Тази ситуация поставя в една особена стратегическа позиция нашата страна и трябва да се направи необходимото, за да се използва пълноценно появилият се външно-политически потенциал.

4. От документите на Европейския парламент и на Европейската комисия става ясно, че и след сегашното пето разширяване на Европейския съюз се запазват принципът на солидарността и стремежът към социално-икономическо сближаване, известен като кохезионна политика на ЕС. Като особено положителен може да се оцени фактът, че в Работната програма на Европейската комисия е включено и обсъждане през 2006 г. на кохезионната стратегия на Европейския съюз.

България като страна, която е под средното ниво на икономическо развитие на ЕС, е силно заинтересована от съхраняване и развитие на политиката на сближаване. Но трябва да се положат усилия, от една страна, за да се защити необходимостта от политиката на кохезия, а, от друга, чрез ефикасното използване на средствата от структурните фондове да се докаже връзката между по-голямата кохезия и по-високата конкурентоспособност на българската икономика.

щественные последствия. Одной из применимых мер в этом случае является ограничение субъективных прав. Имея ввиду параметры негативных последствий, к ограничению субъективных прав следует приступать тогда, когда существует основательное предположение о появлении этих неблагоприятных для общества обстоятельств.

Процесс ограничения субъективных прав регламентирован не только в национальном законодательстве, но и в международном праве. Возникает необходимость ясной согласованности с содержанием международных правовых требований при ограничении субъективных прав.

Целью этой статьи не является исследование всех требований, содержащихся в международных правовых договорах, применяемых при ограничении субъективных прав, так как это вряд ли возможно. Акцент поставлен на потребности установленного законом ограничения субъективных прав, учитывая некоторые международные правовые документы, указанные в статье.

В „ПРОЦЕССЕ ВЕКА“ – ОЧЕРЕДНОЙ, НО НЕ ПОСЛЕДНИЙ РУНД!

Доц. д-р Стоян Бараков

Определяя свой текст как „непретенциозные рассуждения“, „обзор“, автор в сущности предлагает интересный анализ самого значимого события в марте 2006 г. для Государственного сообщества Сербия и Черногория – смерть бывшего югославского и сербского премьера Слободана Милошевича. Автор использует редко встречающийся у нас прием – публикация начинается тремя комментариями о двубое между Карлой дель Понте и Слободаном Милошевичем, которые были предназначены для столичной ежедневной газеты на период 2002–2004 гг., но так и не были опубликованы. Основные акценты поставлены на три самые существенные версии о кончине Милошевича: естественная смерть, самоубийство, убийство. Комментируется удар, который „дело Милошевича“ нанесло не только на главного обвинителя суда в Гааге Карлу дель Понте, но и на престиж самого трибунала, а также и по вере в справедливость и законность. Ст. Бараков подкрепляет свои выводы мнения авторитетных политиков, ученых, политических анализаторов и медицинских специалистов из нескольких стран. Читатели будут заинтригованы информацией о похоронах самого оспариваемого югославского и сербского руководителя, а также и прогнозом о „конце эры Милошевича“.

КОЕ-ЧТО О ПОЗАБЫТОМ И ИГНОРИРОВАННОМ ТРЕТЬЕМ ПОЛЮСЕ, КОТОРЫЙ ПРЕВРАЩАЕТСЯ ВО ВТОРОЙ

Д-р Киряк Цонев

В статье рассматривается новая мировая модель после окончания холодной войны, пришедшей с крахом московской империи, в которой так называемый Третий мир уже не может быть третьим, так как второй перестал существовать. Д-р Киряк Цонев обращает внимание и на роль терроризма в последние годы, способствовавший упадку идеи об однополюсной модели.